

Druhá pôstna nedeľa B

28. február 21

Mk 9, 2 – 10

Milé sestry a bratia v Kristovi

Dnes nám evanjelium rozpráva o Ježišovom premení na vrchu Tábor. V tejto udalosti môžeme vidieť nielen jeho oslávenie (čo predstavuje skôr povelkonočný pohľad), ale aj dôležitý bod na ceste smerom k rozhodujúcej Veľkej noci, ceste do Jeruzalema. Pôstne čítania v skratke približujú túto Ježišovu cestu. V prvú pôstnu nedeľu sme počuli o Ježišom postení sa na púšti a jeho pokúšaní satanom, pokračujeme dnešným textom o Ježišovom premenení. Ďalšiu nedeľu budeme čítať príbeh vyhnaní obchodníkov z chrámu – Ježiš očisťuje chrám a vôbec vzťah k Bohu od toho, čo tam nepatrí. Potom nás bude ešte čakať rozhovor s Nikodémom, zdôrazňujúci Ježišovo vyzdvihnutie na kríži ako znamenie spásy pre všetkých a nakoniec pred Kvetnou nedeľou budeme počuť podobenstvo o zrne: úvahu o novom živote, ktorý sa paradoxne začína odumretím – odumretím toho starého.

Pre žiadneho človeka nie je ľahké vydať sa na cestu, ktorá nás má priviesť k niečomu novému. Vopred nevieme, čo to nové bude pre nás znamenať, kam nás to nové privedie. Radšej sa pridržame, starého, vyskúšaného, čo prináša pocit istoty, aj keď vieme, že to nie je optimálne. Zdráhame sa, keď cesta do nového prináša riziko a nebezpečenstvo.

Ježiš sa na takúto cestu s odvahou vydal. Mohol zostať v neprovokujúcej úlohe putujúceho kazateľa a liečiteľa, namiesto toho sa rozhodol ísť do Jeruzalema s úmyslom očistiť vtedajší náboženský život Izraela priamo v jeho centre. Jeho cesta sa začala sústredení sa na púšti, ktorého súčasťou bolo aj pokúšenie moci. Moc by mu umožnila reformy dosiahnuť zdanlivo ľahko, bez rizika. Ježiš ale tieto pokúšania rázne odmieta, namiesto toho vkladá do tohto podujatia samého seba, svoju bytosť – so všetkým rizikom, ktoré to prinášalo.

Ježišovo rozhodnutie predstavovalo nový úsek na jeho životnej ceste, ak chceme tak premenu. Ježiš sa stal nielen kritikom náboženských nešvárov, ale zároveň ponúkol alternatívu - ukázal novú cestu (založenú na láske a milosrdnom Bohu Otcovi) a na kríži ju potvrdil a sprístupnil všetkým (tí, ktorí stáli pod kríži premožení volali: naozaj tento bol boží – podobne ako to zaznelo aj dnes pri premenení na hore Tábor). Ježišovu premenu môžeme vidieť nielen ako symbolickú premenu pred najbližšími apoštolmi a najdôležitejšími prorokmi, skôr sa jednalo o bytosťnú premenu. Môžeme to interpretovať tak, že už vtedy sa stal druhým Adamom, ako to neskôr spomína aj apoštol Pavol. Ježiš ľudskú časť svojej prirodzenosti nepotlačil, ale ju premenil.

Niečo podobné, aj keď len v našej obmedzenej mierke, by sme potrebovali aj my dnes. Aj my sa do istej miery môžeme Ježišovou premenou inšpirovať. Dnes vďaka médiám poznáme všetci všetko – a to lepšie ako tí druhí. V prípade nezvládnutej pandémie dnes každý niekoho kritizuje, každý pozná aspoň jedného vinníka. Nebolo by osožnejšie, keby sme sa namiesto toho dokázali vnútorne zmeniť a zaujať zodpovedný prístup. Nekritizovať, skôr byť príkladom novej nádeje, ktorú sa pokúsime prinášať aj druhým. Tak aby sme dokázali s dobrou myslou dodržiavať potrebné nariadenia a zároveň neustrácali nádej svetla na konci tunela.

V tejto súvislosti sa spomína aj príklad 30 čilských baníkov, ktorí pred pár rokmi zostali po výbuchu v bani 70 dní uväznení v hĺbke asi 700 metrov. (Mnohí si to ešte pamätáte z televíznych správ). Ich spoločné zásoby stravy predstavovalo 18 konzerv tuniaka a malá zásoba vody – bez spojenia s vonkajším svetom, bez poznania, či sa vonku ešte snažia zachrániť ich. Ako šťastie sa ukázalo, že predák baníkov dokázal hneď po nehode nastoliť určitý poriadok - systém, vďaka ktorému medzi baníkmi neprepukla panika ani vzájomné spory a boje. (Napriek tomu, že medzi nimi boli aj psychicky labilnejší, či dokonca alkoholicy, ktorí sa ocitli v nedobrovoľnej abstinencii.) Všetci sa dokázali uspokojiť s jednou lyžicou konzervy denne a trochou vody, dokázali zachovávať určitý denný režim, sami pracovať na svojej záchrane i ochrane navzájom a keď ich úkryt po 17 dňoch (!!!) zasiahol náhodný vrt záchranárov, mohli poslať svetu správu o tom, že žijú. Následne ďalších 52 dní (keďže záchrana bola komplikovaná) dostávali cez tento vrt nadol všetko, čo potrebovali k svojej existencii: jedlo, vodu i lieky. Vďaka dobrej organizácii všetci prežili 70 dňové nedobrovoľné väzenie pod zemou, kým ich s pomocou špeciálnej kapsuly postupne všetkých vytiahli na povrch.

Je to príklad aj pre nás, a dnešná nedeľa nás k tomu tiež chce povzbudiť, aby sme sa aj my dnes snažili stať sa novým človekom, ktorý vie dať nádej v prvom rade sebe samému a cez seba aj tým, ktorí sú okolo nás. Teda nielen kritizovať, nielen sa sťažovať. Zachovať určitý režim ako nám to pripomína latinské porekadlo *servo ordinem et ordo servabit te*: zachovaj poriadok a poriadok zachová teba. Aj vtedy, keď ešte nevidíme svetlo na konci tunela.

Ježiš nám na Veľkú noc pred 1988 rokmi takúto možnosť ukázal. Dôležitá bola nielen samotná Veľká noc a to čo sa pri nej odohralo, ale aj cesta, ktorá jej predchádzala. Ježišova cesta smerom k tejto udalosti, teda aj jeho premenenie. Nech sú pre nás výzvou, aby sme sa ani my v dnešnej dobe nebáli premieňať sa, stávať sa ozajstnými božími synmi a dcérami.

Viliam Arbet